

Uchwała Nr XXV/153/20

Rady Gminy Pęczniew

z dnia 22.12.2020r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pęczniew na lata 2021-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713, poz.1378), art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz.1876), art. 6 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz. 218, poz.956). Rada Gminy Pęczniew uchwala, co następuje:

§1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pęczniew na lata 2021-2023 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§2. Wykonywanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pęczniew.

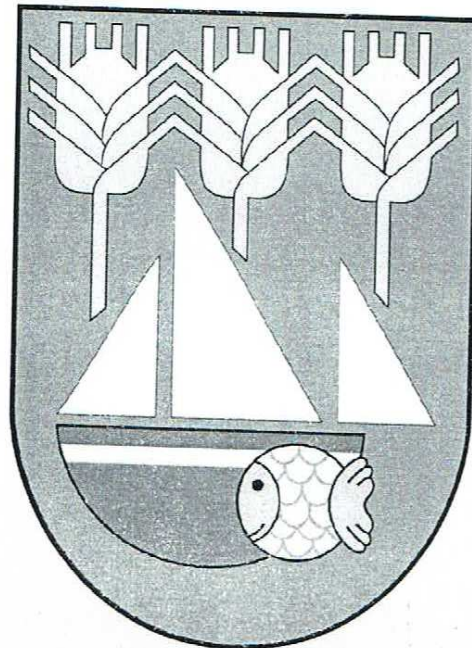
§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Zych
Jerzy Zych

Załącznik
do Uchwały nr XXV/153/20
Rady Gminy Pęczniew
z dnia 22.12.2020r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
DLA GMINY PĘCZNIEW
NA LATA 2021-2023

Spis treści

WSTĘP	3
I. ANALIZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE PĘCZNIEW.....	5
II. ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.....	11
III. ANALIZA SWOT INWENTARYZACJA SŁABYCH I MOCNYCH STRON W GMINIE	12
IV. ZASOBY GMINY PĘCZNIEW W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU:	15
V. CELE PROGRAMU ORAZ ZADANIA.....	15
VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU	17
VII. PROGRAM BĘDZIE REALIZOWANY W OPARCIU O NASTĘPUJĄCE AKTY PRAWNE:.....	18
VIII. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PROGRAMU	19
IX. ADRESACI PROGRAMU.....	25
X. REALIZATORZY PROGRAMU.....	25
XI. SPODZIEWANE EFEKTY.....	25
XII. TERMIN REALIZACJI ORAZ ŹRÓDŁO FINANSOWANIA.....	26
XIII. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU.....	26
XIV. EWALUACJA WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	28
ZAKOŃCZENIE	29

WSTĘP

W literaturze fachowej pojawia się wiele definicji rodziny. Jest ona podstawowym elementem struktury społecznej i środowiska kształtującego osobowość, poglądy i styl życia, system norm i wartości. Istotną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu.

W sytuacji dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować jej podstawowych zadań. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły oraz nie przestrzegane normy, które dotychczas były uważane za właściwe. Zjawisko przemocy występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, dotyka różne typy rodzin niezależnie od statusu.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Przemoc w rodzinie – zwana także potocznie przemocą domową, to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także innych wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, narażające te osoby w szczególności na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz.218, poz.956).

Rodzaje przemocy:

- Przemoc fizyczna- popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej odległości, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.

- Przemoc psychiczna – wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.
- Przemoc seksualna - wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.
- Przemoc ekonomiczna – odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.
- Przemoc domowa rzadko bywa zjawiskiem jednorazowym. Najczęściej jest procesem długotrwałym o kilkunastoletniej historii. Cechuje ją pewnego rodzaju prawidłowość, czy powtarzalność zachowań. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz przemocy:
  - Faza narastającego napięcia – wzrost napięcia i natężenie sytuacji konfliktowych,
  - Faza ostrej przemocy – wybuch gniewu i wyładowanie agresji
  - Faza miodowego miesiąca – skrucha ze strony sprawcy, okazywanie przez niego żalu, którym towarzyszą poczucie winy i wyrzuty sumienia

Na terenie Gminy Pęczniew przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Osobami doświadczającymi przemocy domowej są najczęściej kobiety, dzieci, osoby starsze lub niepełnosprawne, ale bywają też nimi mężczyźni.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie jak i pośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym jako konsekwencje przemocy doświadczonej w dzieciństwie.

U osób poddawanych długotrwałej przemocy występują poważne problemy fizyczne i emocjonalne. Ofiary często zachowują się niezrozumiale, niejednokrotnie zmieniają zdanie

i wycofują zawiadomienie o przestępstwie, niejednokrotnie bronią sprawcy. W psychologii zachowania te są najczęściej tłumaczone występowaniem wyuczonej bezradności, zjawiska „prania mózgu” czyli stresu pourazowego. Bierność i rezygnacja są również często wynikiem technik mających utrwalić ofierze niską samoocenę i wzbudzić poczucie winy.

Bardzo trudne jest właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie. Przemoc domowa jest złożonym problemem, o którym nie łatwo się rozmawia, a który jeszcze trudniej zbadać. Statystyki, które istnieją pozwalają jedynie oszacować jego przybliżone rozmiary.

W ostatnim okresie, coraz częściej niż w latach ubiegłych ujawniane są przypadki przemocy. Prowadzone dotychczas działania informacyjne – ogólnopolskie i lokalne - spowodowały zmiany świadomości społecznej i z jednej strony – większą gotowość ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej – wiąże się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęczniewie w ramach współpracy z innymi instytucjami pomocowymi przeprowadzają interwencje w przypadkach przemocy w rodzinie.

I. ANALIZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE PĘCZNIEW

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych w ramach programu działań niezbędnych jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie Pęczniew.

W tym celu wykorzystano dane sprawozdawcze GOPS Pęczniew oraz Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest niezmiennie trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym nie łatwo się rozmawia, który jeszcze trudniej zbadać. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary.

Statystyki oficjalnie nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy, a problematyka przemocy jest traktowana jako sprawa drażliwa, wstydliva, skrywana w czterech ścianach domu, stąd proces badawczy napotyka na liczne bariery.

Na terenie Gminy Pęczniew przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym. Jednak dominującym problemem jest alkoholizm. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Gmina Pęczniew liczyła **3 506** mieszkańców (stan na dzień 31.12.2019r. z czego **1 751** stanowią kobiety, a **1 755** mężczyźni.

Tabela Nr 1: Głównie przyczyny zgłaszania się o pomoc

Wyszczególnienie	LICZBA OSÓB			
	2016	2017	2018	2019
Ubóstwo	125	105	100	68
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4	48	44	32
W tym: wielodzietność	0	46	42	30
Bezrobocie	77	70	64	53
Niepełnosprawność	64	68	58	57
Długotrwała lub ciężka choroba	97	113	81	82
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem	72	18	12	13

W tym: rodziny niepełne	16	11	8	2
W tym: rodziny wielodzietne	47	3	3	0
Przemoc w rodzinie	0	0	1	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0
Alkoholizm	11	5	1	3
Narkomania	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	0	2	1	1
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	1	0	0

Źródło: sprawozdanie MRPiPS -03 za rok 2016, 2017, 2018 i 2019 sporządzone przez GOPS w Pęczniewie

Tabela Nr 2: liczba osób, rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba osób, którym przyznano	Liczba rodzin	Liczba osób w

	decyzją świadczenia		rodzinach
2016	311	194	627
2017	350	179	580
2018	333	179	548
2019	258	146	455

Źródło: sprawozdanie MRPiPS -03 za rok 2016, 2017, 2018 i 2019 sporządzone przez GOPS w Pęczniewie.

Powyższe czynniki determinują problemy społeczne i pojawienie się negatywnych zachowań w środowisku, głównie przyczyny zgłaszania się o pomoc to bezrobocie, które niesie za sobą ubóstwo, bezradność i alkoholizm.

Analizując powyższe dane, można zauważyć, iż na przestrzeni lat zmniejszyła się liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Jest to wynikiem ustalonego poziomu kryterium dochodowego kwalifikującego do ubiegania się o świadczenia przy jednoczesnym wzroście płacy minimalnej, usamodzielniania się, czy znalezienia pracy. Coraz mniej osób kwalifikuje się do skorzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Ponadto poprzez uzyskiwany dodatkowy dochód w postaci świadczenia „500+”, rodziny starają się usamodzielnąć i zaspokoić potrzeby rodziny.

Aby ograniczyć zjawisko przemocy w rodzinie oraz skutki stosowania przemocy w gminie Pęczniew został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Pęczniew Zespół Interdyscyplinarny. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele policji, sądu, prokuratury, GKRPA, Oświaty i pracownicy GOPS w Pęczniewie.

Zespół Interdyscyplinarny ma za zadanie między innymi diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią. Konieczne jest opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów.

Oszacowanie zjawiska jest możliwe między innymi dzięki procedurze Niebieskiej Karty. Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty jest cenną informacją dla Policji jak też Ośrodka Pomocy Społecznej, że w danej rodzinie istnieje problem przemocy, z którym prawdopodobnie sami nie będą w stanie się uporać i niezbędnym jest udzielanie profesjonalnej pomocy.

Tabela nr 3: Liczba formularzy „Niebieska Karta” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie Gminy Pęczniew w latach 2016-2019

Liczba wszczętych procedur „Niebieskich kart” w tym	ROK			
	2016	2017	2018	2019
wszczętych przez funkcjonariuszy Policji	2	5	6	3
wszczętych przez pracowników GOPS Pęczniew	0	1	0	1
wszczętych przez przedstawicieli placówek oświatowych, służby zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują tendencje wzrostową z roku 2016 do roku 2017 i 2018r., a następnie spadek ilości założonych Niebieskich Kart w roku 2019.

Można stwierdzić, że poziom społecznej świadomości z zakresu problematyki przemocy w rodzinie, a także wobec dziecka wzrasta, co bez wątpienia wpłynie na możliwość szybkiego diagnozowania tego problemu w środowisku rodzinnym.

Zjawisko przemocy na terenie Gminy Pęczniew wymaga opracowania dokładnej diagnozy tego problemu. Konieczne jest też zbudowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Na przestrzeni lat 2016-2019 widoczny jest wzrost liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” pomimo tego, iż liczba rodzin ogółem korzystających z pomocy społecznej ma tendencje malejącą. Przyczyną może być zwiększona liczba ujawnionych aktów przemocy w rodzinie, wzrost zaufania świadków i osób krzywdzonych do służb podejmujących interwencje, zwiększa świadomość społeczną na temat negatywnych skutków przemocy w rodzinie, jak również coraz bardziej wyspecjalizowana kadra instytucji uczestniczących w procedurze „Niebieskiej Karty”.

Z drugiej zaś strony przyczyn tego zjawiska należy szukać w dysfunkcjach życia rodzinnego, nieodpowiednim środowisku wychowawczym oraz transformacji ustrojowej stwarzającej szereg zagrożeń społecznych.

Zapobieganie we wczesnym stadium przemocy bądź niepokojących zachowań w środowisku zwłaszcza, w którym są dzieci przedkłada się na pracę pracowników socjalnych GOPS Pęczniew z asystentem rodziny. Asystent rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny.

Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną w ich miejscu zamieszkania. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami w tym przemocą domową.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy Pęczniew, w związku z występowaniem przemocy ukrytej, występującej w rodzinie czy szkole i nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Jednak ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Przedstawiona powyżej sytuacja świadczy o tym, że na terenie gminy Pęczniew występuje zjawisko przemocy w rodzinie i że zachodzi potrzeba udzielania pomocy tym rodzinom. Zachodzi również konieczność współdziałania pracowników i przedstawicieli różnych instytucji i organizacji (policji, prokuratury, sądu, oświaty, służby zdrowia, ośrodka pomocy społecznej i organizacji pozarządowych). W celu zmniejszenia skali problemu.

II. ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
- b) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy.
- c) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
- d) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
- e) Zrozumienie reakcji ofiary.
- f) Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy,
- g) Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie
- h) Promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy
- i) Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania własne gminy -art. 6- ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie(Dz.U. z 2020r. poz. 218, poz. 956), który brzmi:

2.1. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej(Dz.U z 2020 poz. 1876 oraz ustawy z dnia 26 października 1982r.o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020r. poz. 1492.)

2.2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- a) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- b) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w

rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

- c) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- d) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych;

III. ANALIZA SWOT INWENTARYZACJA SŁABYCH I MOCNYCH STRON W GMINIE

W analizie strategicznej zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych nazywa się analizą SWOT. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza: S – Strengths (silne strony), W – Weaknesses (słabości, czyli słabe strony), O – Opportunities (możliwości, szanse), T – Threats (zagrożenia). Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie (usystematyzowanie) informacji o potencjale rozwojowym gminy oraz o dostrzeganych barierach. Jednocześnie, zwraca uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

Gmina nie jest samoistnym tworem, lecz funkcjonuje w określonym otoczeniu, które tworzą inne jednostki samorządowe, administracja rządowa i służby administracji specjalnych oraz ich wzajemne powiązania o charakterze społecznym, ekonomicznym, organizacyjnym czy środowiskowym. Czynniki zewnętrzne, pozostające niezależne od decyzji władz lokalnych, wywierają istotny wpływ na funkcjonowanie jednostek, /może być on pozytywny lub negatywny. Władze gminy mogą monitorować zmiany zachodzące w jej otoczeniu, co pozwoli na identyfikację istniejących oraz przyszłych szans i zagrożeń rozwoju i zminimalizuje wpływ ewentualnych, negatywnych skutków. Analiza SWOT zjawiska przemocy w rodzinie określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w Gminie Pęczniew.

1. Czynniki wewnętrzne:

Mocne strony:

- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy

- Działalność Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Dobrze przygotowana i stale doskonaląca swe umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;
- Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- Znajomość środowiska
- Współpraca służb,
- Możliwość udzielenia wsparcia w postaci porad prawnych, psychologa, psychoterapeuty i terapeuty uzależnień

Słabe strony:

- Zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości
- Zbyt mała ilość godzin prac miesięcznie specjalistów profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy;
- Niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy uniemożliwiająca skuteczne odizolowanie agresora;;
- Brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych,
- Niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy w rodzinie
- Brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, policja, pomoc społeczna)

2. Czynniki zewnętrzne:

Zagrożenia:

- Słaba sytuacja ekonomiczna rodzin;
- Problemy alkoholowe członków rodzin;
- Problemy narkomanii i innych używek wśród młodzieży
- Negatywne wzorce zachowań społecznych;

- Stereotypy wizerunku osoby doświadczającej przemocy domowej;
- Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów;
- Niechęć współpracy rodzin, w których występują akty przemocy;
- Uzależnienie od telefonu komórkowego i Internetu;
- Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy;
- Poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc;
- Wydłużony tryb postępowania karnego o znęcanie się nad rodziną, niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, nadużywanie zawieszenia kar
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- Ubóstwo;

Szanse:

- Realizacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (M. P. z 2014 r. poz. 445);
- Wprowadzenie procedury „Niebieskiej karty”
- Akceptacja ze strony społeczeństwa działań podejmowanych na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie;
- Wzrost poziomu wykształcenia społeczeństwa;
- Oferta szkoleniowa przeznaczona dla osób zawodowo i społecznie wspierających rodziny dotknięte problemem przemocy w rodzinie;
- Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;
- Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych;
- Dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią;
- Otwartość i chęć współpracy specjalistów;
- Silne więzi rodzinne;
- Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu;
- Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową;
- Kampanie edukacyjno – informacyjne dotyczące zwiększenia wiedzy na temat możliwości uzyskania pomocy i placówek oferujących pomoc.

IV. ZASOBY GMINY PĘCZNIEW W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
  - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie
  - Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
  - Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Pęczniewie
  - Komenda Powiatowa Policji w Poddębicach
  - Prokuratura Rejonowa w Poddębicach
  - Placówki oświatowe
  - Placówki ochrony zdrowia
  - Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne
  - Sołtysi i rady sołeckie

V. CELE PROGRAMU ORAZ ZADANIA

CEL GŁÓWNY

Utworzenie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Pęczniew

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Określenie kompetencji instytucji współpracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy
2. Spotkania oraz działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

3. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;
4. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
6. Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Pęczniew.
7. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie.
8. Udzielenie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy.
9. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne.

ZADANIA PROGRAMU

- Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Objęcie kompleksową pomocą rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- Wdrożenie systemowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- Zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty” zbieranie materiałów dowodowych,
- Prowadzenie rejestrów instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, praw osób doświadczających przemocy i możliwość uzyskania przez nie konkretnych form wsparcia,
- Wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty”;
- Zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie wsparcia przez specjalistów,
- Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”;
- Nawiązanie i utrwalanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji,
- Prowadzenie pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem,
- Organizowanie szkoleń w formie warsztatów dla osób zajmujących się pomocą osobą doświadczającym przemocy w rodzinie,

- Działania Zespołu Interdyscyplinarnego nakierowane na rozwijanie i umacnianie współpracy różnych instytucji w zakresie rozpoznawania przemocy oraz podejmowanie działań mających na celu jej zatrzymanie,
- Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA ZADANIA PROGRAMU:

- Liczba spraw zgłoszonych do Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Liczba posiedzeń Grup Roboczych,
- Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”,
- Liczba zakończonych procedur „Niebieskich Kart”,
- Liczba rozpowszechniania materiałów o charakterze informacyjno – edukacyjnym,
- Liczba osób, którym udzielono wsparcia przez specjalistów – psycholog, prawnik, terapeuta,
- Liczba osób umieszczonych w ośrodkach kryzysowych,
- Liczba i rodzaj form pomocy udzielonych ofiarom przemocy w rodzinie,
- Liczb osób, którym udzielono wsparcia instytucjonalnego,
- Liczba szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- Liczba osób biorących udział w szkoleniu.

VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Przez realizację celów Programu zakłada się:

1. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problemy przemocy w rodzinie.
2. Promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy.
3. Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie.
4. Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

VII. PROGRAM BĘDZIE REALIZOWANY W OPARCIU O NASTĘPUJĄCE AKTY PRAWNE:

1. Uchwała Nr 76 rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowej Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (M. P. z 2014 r. poz. 445)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r. poz. 218, poz. 956.)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020r. poz. 1492.).
4. Ustawa z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020r. poz. 1876.).
5. Uchwała Nr III/19/18 z dnia 28-12-2018 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Pęczniew na 2019 r.
6. Prawo polskie wobec przemocy w rodzinie
  - a) prawo karne: art. 156, 157, 160 § 2, art. 190, art. 191, art. 197, art. 199, art. 200, art. 208, art. 209, art. 210, art. 211, art. 216 § 1, art. 217, art. 278 § 4, art. 279, art. 284 kodeksu karnego.
  - b) prawo rodzinne i opiekuńcze: art. 52, art. 56, art. 61-65, art. 57, art. 58 § 2 i 3, art. 84 i art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego
7. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821.)
8. Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy jest również:
  - a) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Rozdział drugi pt. „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245)

VIII. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PROGRAMU

Program rozwoju gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie opracowany na lata 2021-2023 zakłada ciągłość w realizacji wytyczonych kierunków działań, a także otwartość na propozycje nowych rozwiązań, wynikających z potrzeb.

Program będzie wdrażany we współpracy z lokalnymi instytucjami, placówkami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rodzinną, zgodnie z opracowanym szczegółowym harmonogramem działań.

Za realizację programu, koordynację przedsięwzięć na rzecz osób doświadczających przemocy, sygnalizowanie konieczności wprowadzania zmian do przyjętego dokumentu oraz informowanie o problemach w realizacji zadań odpowiada Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęczniewie.

Lp.	ZADANIE	OPIS ZADANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU	TERMIN REALIZACJI	REALIZATOR LUB KOORDYNATOR
1.	Zapewnienie kompleksowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy	• Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku • Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie • Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie • Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach • Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym • Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie • Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy • Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.	1. Podejmowanie działań w związku z zagrożeniem przemocą w rodzinie 2. Wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty”. 3. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa i zatrzymania przemocy w rodzinie. 4. Diagnozowanie rodzin, w których dochodzi do przemocy. 5. Opracowanie i realizacja planu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą. 6. Zwiększenie liczby osób objętych poradnictwem psychologicznym, pedagogicznym, psychoterapeutycznym, prawnym, medycznym, socjalnym w zakresie przeciwdziałania przemocy. 7. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy. 8. Informowanie o bezpiecznym schronieniu dla ofiar przemocy w rodzinie. 9. Gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach realizujących programy w zakresie rozładowania napięcia, radzenia sobie ze stresem oraz rozwiązywania konfliktów. 10. Udzielanie pomocy socjalnej osobom dotkniętym przemocą. 11. Wypracowanie jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej	2021-2023 Zadanie stałe realizowane corocznie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie Urząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja Szkoła Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach Sąd Prokuratura

			wobec osoby doznającej przemocy w rodzinie. 12. Znaczne zwiększenie pracy socjalnej w procesie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie, 13. Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.		
2.	Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę, zmiana zachowania i postawa sprawców przemocy w rodzinie prowadząca do ograniczenia lub zaniechania przemocy w rodzinie	• Prowadzenie działań mających na celu odseparowanie sprawcy przemocy od ofiary czyli zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną, tymczasowe aresztowanie, nakaz opuszczenia mieszkania, orzeczenie eksmisji. • Kierowanie sprawców przemocy w rodzinie na zajęcia korekcyjno – edukacyjne. • Kierowanie sprawców przemocy w rodzinie uwikłanych w problem alkoholowy na leczenie odwykowe i zachęcanie do udziału w grupach wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu. • Izolowanie sprawców od ofiar, zgodnie z obowiązującymi przepisami. • Prowadzenie działań przez Zespół Interdyscyplinarnej procedury „Niebieskiej Karty” co wiąże się z prowadzeniem rozmów prewencyjnych ze sprawcami przemocy o konsekwencjach ich czynów oraz informowanie o	1. Liczba sprawców przemocy objętych działaniami edukacyjno – korekcyjnymi. 2. Liczba podjętych interwencji wobec ofiar przemocy. 3. Liczba osób, którym udzielono całodobowego schronienia. 4. Ilość wypełnionych „Niebieskich Kart” i liczba rodzin objętych tą procedurą. 5. Liczba wyroków w sprawach karnych. 6. Liczba wyroków Sądu Rodzinnego w sprawach krzywdzonych – ofiar przemocy. 7. Ilość spraw, w których zastosowano środki zapobiegawcze wobec sprawców przemocy.	2021-2023 Zadanie stałe realizowane corocznie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie Urząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja Szkoła Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach Sąd

	możliwości korzystania z pomocy specjalistów. Kierowanie zawiadomień do prokuratury na podstawie art. 207 k.k o wszczęciu postępowania przygotowawczego w sprawie znęcania się nad rodziną.		Prokuratura Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie Urząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie Gmina Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja Szkoła Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach Sąd Prokuratura
3. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	możliwości korzystania z pomocy specjalistów. - Szkolenia przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej. - Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy – Koalicji na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	1. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla osób pracujących z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc w rodzinie, nauczycieli, psychologów, pracowników instytucji pomocy społecznej, służby zdrowia. 2. Liczba szkoleń i konferencji dla osób zainteresowanych możliwością podniesienia własnych kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2021-2023 Zadanie stałe realizowane corocznie
	1. Liczba rozkolportowanych ulotek i broszurek, liczba dzieci i młodzieży objętych edukacją,	2021-2023	Kierownik Gminnego

4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjne – edukacyjne w celu podniesienia społecznej świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy	• Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności • Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie • Umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy i GOPS	zajęciami profilaktycznymi i alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego. 2. Liczba osób dorosłych objętych działaniami edukacyjnymi, poradnictwem i programami profilaktycznymi. 3. Liczba i wykaz instytucji, organizacji i środowisk czynnie zaangażowanych w Program. 4. Liczba materiałów informacyjnych mówiących o przyczynach i skutkach przemocy w rodzinie oraz i instytucjach udzielających pomocy rodzinie przeżywającej kryzys.	Zadanie stałe realizowane corocznie	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie Urząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
• Spotkania informacyjne z mieszkańcami Gminy. • Prowadzenie w szkołach zajęć warsztatowych na temat umiejętności rozwiązywania konfliktów pomiędzy rówieśnikami, bez przemocy i pogadank na spotkaniach z rodzicami na temat skutków i konsekwencji występujących w rodzinach gdzie mamy do czynienia ze zjawiskiem przemocy	• Organizowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego (hali sportowej dla dzieci i młodzieży, świetlic). • Popularyzacja i zwiększenie dostępności do poradnictwa indywidualnego i grupowego. • Realizacja programów profilaktycznych w szkołach uwrażliwiających dzieci i młodzież na problem przemocy w rodzinie.	Policja Szkoła Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach Sąd Prokuratura		

Ze względu na interdyscyplinarny charakter programu cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez okres trzech lat.

IX. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, a w szczególności:

1. Rodziny, w których:

- zdarzają się przypadki stosowania przemocy wobec dziecka lub współmałżonka,
- występują konflikty pomiędzy rodzicami a dzieckiem, zaburzenia zachowania dziecka na tle takich konfliktów,
- osoby starsze
- osoby niepełnosprawne

2. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagogzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, kuratorzy rodzinni i społeczni, policjanci, pracownicy służb zdrowia, duchowni)

3. Przedstawiciele władz lokalnych m. in. radni, sołtysi

4. Społeczeństwo.

X. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami programu są przede wszystkim podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe, Komenda Powiatowa Policji w Poddębicach, Prokuratura, Poradnia psychologiczno – pedagogiczna, Służba Zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Kuratorzy Sądowi.

Koordynatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęczniewie.

XI. SPODZIEWANE EFEKTY

W wyniku realizacji Programu należy spodziewać się:

- zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tymi problemami;

- pobudzenie wrażliwości i zaangażowania społeczeństwa w sprawy przeciwdziałania przemocy;
- zmiany postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie;
- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
- wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom przemocy w rodzinie;
- spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie;
- zwiększenia skuteczności i dostępności pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;

XII. TERMIN REALIZACJI ORAZ ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Termin realizacji programu nastąpi w latach 2021 – 2023, a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

Zakres realizacji działań programowych w poszczególnych latach uzależnia się od wielkości środków finansowych Gminy Pęczniew. Na realizację działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w roku 2021 zaplanowano kwotę 2000 zł. W niniejszym Programie realizacja części zadań nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych, gdyż niektóre działania wynikają z zadań statutowych realizatorów GOPS w Pęczniewie i Urzędu Gminy w Pęczniewie.

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pęczniew są środki własne gminy. W kolejnych latach mogą być to również dotacje zewnętrzne (środki unijne, dofinansowanie w ramach programów rządowych).

XIII. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

Monitorowanie programu będzie prowadził Kierownik GOPS w Pęczniewie, na podstawie zebranych informacji, przekazywanych przez jednostki uczestniczące w realizacji i sprawozdawczości, która dotyczyć będzie Programu.

Realizacja programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie realizacji Programu wskazujące czy Program realizowany jest zgodnie z założeniami, odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji Programu tj:

1. instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie,
2. form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
3. form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie.

Program będzie monitorowany w celu sprawdzenia czy:

- działania ujęte w programie są realizowane,
- zadania określone w harmonogramie są realizowane w ustalonych terminach.

Porównanie informacji, danych na temat postępów realizacji Programu z harmonogramem pozwoli na realizację bezpośrednich rezultatów prowadzonych działań jak również na zweryfikowanie tempa i kierunku realizacji założonych celów programowych.

Sprawozdania z realizacji Programu podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe, Komenda Powiatowa Policji w Poddębicach, Poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Kuratorzy Sądowi, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie.) składają do dnia 28 lutego każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej. Ocenę realizacji poszczególnych działań programu dokonywać będzie Rada Gminy w Pęczniewie, po przedłożeniu stosownego sprawozdania przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęczniewie do 30 kwietnia każdego roku. Ostateczne efekty realizacji programu podsumowane zostaną w terminie do 30 czerwca 2024 roku po zakończeniu przewidzianego okresu jego realizacji i będą zawarte w raporcie z monitoringu, który zostanie przedstawiony Radzie Gminy Pęczniew.

XIV. EWALUACJA WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Ewaluacja – systematyczne badanie wartości albo cech konkretnego programu z punktu widzenia przyjętych kryteriów, w celu jego usprawnienia, rozwoju lub lepszego zrozumienia. Ewaluacja pozwala na ulepszenie podejmowanych działań w trakcie ich realizacji.

Dla zbadania efektów Programu zostanie przeprowadzona ewaluacja na podstawie, której możliwe będzie stwierdzenie czy podejmowane działania przyczynią się do osiągnięcia celów Programu. Zostanie ona przeprowadzona na początku realizacji Programu, stanowić będzie punkt wyjścia do dalszej realizacji, w połowie okresu trwania realizacji oraz na zakończenie Programu.

Ewaluacja zostanie przeprowadzona pod kątem następujących kryteriów:

1. Stopnia dostosowania Programu do potrzeb osób, które zostały nim objęte,
2. Stopnia sprawności działań podejmowanych w toku realizacji Programu,
3. Stopnia osiągnięcia zaplanowanych celów,
4. Stopnia w jakim korzyści odniesione przez uczestników Programu miały szerszy wpływ na ich otoczenie.

Ewaluacja Programu pozwoli na:

- Dostosowanie form wsparcia dla potrzeb i problemów istniejących w Gminie Pęczniew,
- Zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- Liczba rodzin/ osób objętych pomocą,
- Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy,
- Liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie,
- Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- Liczba sprawców przemocy domowej,
- Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu,
- Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”,

- Liczba sprawców przemocy w rodzinie skierowanych do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych,
- Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych.

Celem ewaluacji jest dostarczenie dokładnych ocen stanu wdrażania Programu i skuteczności podejmowanych działań na podstawie sprawozdań z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie składanych w terminie do 28 lutego każdego roku przez podmioty zaangażowane w jego realizację.

Ewaluację Programu prowadzić będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęczniewie we współpracy ze wszystkimi instytucjami realizującymi „Program”.

ZAKOŃCZENIE

Trudno jest jednoznacznie sprawdzić, jak często i kto jest ofiarą przemocy. Ofiary nie chcą rozmawiać na ten temat. Często problem zostaje w czterech ścianach w „zacisku ogniska domowego”, które staje się piekłem. Od początku istnienia świata ludzie radzą sobie z bólem i zagrożeniami w różny sposób. Jedni przez atakowanie, inni przez działania mające na celu oddalenie się od źródła zagrożenia. Niestety, gdy oprawcą jest ukochana osoba, nie reagujemy w sposób naturalny. Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc w rodzinie występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań mających na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Wręcz przeciwnie. Trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie temu zjawisku i udzielać wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć. Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pęczniew pozwoli ma dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów. Jego celem jest utworzenie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Pęczniew. Osiągnięcie zawartych w Programie celów umożliwi dobra współpraca jednostek i podmiotów działających na rzecz

osób i rodzin. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nie jest dokumentem zamkniętym i będzie podlegał modyfikacjom w zależności od pojawiających się nowych potrzeb i możliwości.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Janina' followed by a stylized flourish.